

A NŐI RUHÁZAT.

Orvosok és művészek nyilatkozatai.*

Amennyiben a nők ruházódása célszerűtlen, káros és csúnya, vessenek számot azokkal a császárbajuszos férfiakkal, akiknek az izlésen múlik generációk egészsége, szépsége.

A női természet alapvonása, hogy alkalmazkodik a férfi gondolkodásához. Ebből következik, hogy akár milyen groteszk, ostoba, egészségtelen legyen is az a női viselet, mindig pontosan kifejezi ezzel azt, hogy milyen a férfiak átlagizlése.

Tehát nem a nők formaizléshiánya okozza káros és csúnya viselkedésüket, hanem az a ferde gondolkodás, amely a férfiak átlagának agyát eltölti.

Hogy mit tart az átlagember a nőről, azt nem lehet leírni, olyan utálatos: egészen olyan, amelyet a nők ruházódása kifejez.

Mintha az átlagember nem is nőanyától született volna. Talán egy ocsmányan anekdotázó szájából esett ki, azért beszél úgy a nőről.

Azok a déltájt utcasarkon álldogáló k u l l o r g á k, akik a nőket leírhatatlan szempillantásokkal méregetik, azok szabják világszerte a nők viseletét.

Azok, akiknek fejét a borbélyok szabják, azok, akik férfiatlan termetükhöz kitalálták a minden formátlanságot eltakaró plundrákat; azok, akik vattából készült mellkassal és váltakkal feszítenek kétélű lábszárakon, íme, az általános ruházódást ezek irányítják.

A vattamellűeknek szép a lábszárakra letolt has, szép a nyakba feltolt mell, szép a hajlíthatatlan darázsderék, szép egy-egy tendenciózusan kiemelt testrész, szép a pinceszínű test, a boglyas kalap, még a kivágott ruhák is szépek ezeknek.

Mert a vattamellűeknek agyában nem él sem a formák, sem a színek, sem a szellem ismerete. Ók még alsórendű állatok, akiknek csak tapintó érzékük van s ehhez alkalmazkodnak a nők ruházódásukban.

Ha azt tudnák a nők, hogy a tendenciózusan kivágott tubájuk nem a test szép vonalait fokozza, hanem

* Okolicsányi-Kuthy Dezső, Teka Ede és Lenhossck Mihály nyilatkozatai: lapunk októberi számában.

a vattamellű állatok tapintás vágyát, tehát egy *egészen* állati, alsórendű *érzést*, akkor talán mérsékelnék a testük részekre bontását.

A látás törvénye *egészen* más igényeket szab: szellemieket. S ha majd fejlődik a férfiak átlagának is formálató érzéke, akkor újra az *e g é s z* test lesz a szép.

Azért ebben a felvetett fontos kérdésben nem egészen a nőktől kell várni, hogy megváltoztassák a ruházatukat, hanem meg kell várni, amíg a férfiak átlaga formaérzékig fejlődik.

Lassú út, mert az átlagférfi az a bizonyos statisztikai szám, amely minden közönségeset, minden előre nem látható eredményeket szül: így a divatot is.

A divat a leggyorsabban terjedő bacillus s nem egyéb, mint az átlag gondolkodás gyengéje. Aki sikerre számít, találja el az átlag gondolkodás gyengéjét s mintha lutrin nyert volna, olyan sikere lesz.

Hogy az átlag gondolkodás gyengéjét kihasználhassák, azon több ember töri a fejét, minthogy az egyesek még oly fejlett és magas gondolkodását miként lehetne terjeszteni.

Azért tud századokon át kísérteni valami nagy ostobaság, amely kezdetén az újság ingerével hatott, aztán elterült a megszokás hatalmával, majd amikor már megunták, az üldözött makacsságával kapaszkodik az emberekbe, mint az a gyomorszorogató vámpr : a mider.

Mint képviselő, erről a tárgyról jobb, ha nem nyilatkozom.

Hivatkozom a Balatonra, melynek hullámai így nyáron át undorral menekülnek egyik partról a másikra, de nincs mentség: egyhelyt ugyanazzal a deformis jelenségekkel találkoznak, mint a másikon.

Behuny szemmel járjon itt, aki a formaérzékére kényes.

Ízléstelen ruhába eltakarva, ellenőrizetlenül fejlődik az emberek teste s ha egyszer levetkőznek, önmaguktól borzadnak meg.

A sok hizlalt s felemészített állat teste csaknem azon alaktalanul rakódik fel a szervezetre s kandikál le az emberek testéről!

Itt egy néni csípőin kövér ludak gágognak, amott egy férfi-gyomor hajából kövér sertésfejek pislognak. Ezek a kövérek.

Amott meg a midertől összenyomorgatott deformis közepesek – meg a nagy lapockás soványak ... jaj ... milyen képek! Szegény Balaton, szegény tengerpartok... Hol vagytok poézis Sellői, hol vagytok barnatestű faunok, kergessétek világgá azokat, akik kórházzá teszik a szép természetet.

És íme: felöltöznek, a ruha uniformisa összerendez mindeneiket, a megszokott kép előáll, nem botránkozunk. A sétatéren áldogálnak vasalt nadrágjukban a kullorgák, s anekdotáznak tovább ... a miderék és szűk cipők nyikor-gása összevegyül a falevelek zörgésével. .. A tyúkszemek önelégülten szorongnak, azt mondják: talán megmentjük az emberi lábat, hogy ne váljék egycsülkűvé, ha nem engedjük, hogy még kisebb cipőt viseljenek a kisasszonykák. Veszprém.

NAGY SÁNDOR.

A női öltözködés egészségügyi hátrányai, mint azokat a gyakorló orvos naponta látja, a következők:

A csípő feletti erős összeszorítás folytán a nők hasa erősen kidomborodik. Ezt még erősebb fűzés által leplezni akarják és így keletkezik a végleges nagy has. A második feltűnő következménye a székrekedés, mely fiatal nőknél aránytalanul gyakorabb, mint férfiaknál. Feltűnő az is, hogy a fűzéshez szokott nők a fűző által szolgáltatott támasz nélkül ülni sem tudnak egyenesen, ami a hátizomzat direkt elcsenevészesedéséhez vezet.

Vége a derék körül a bőr a fűzés folytán elszínesedik, elráncul, eltorzul,

A megváltoztatás oly egyszerű. A „reform” ruha elnevezés alatt ismert époly szép, mint higiénikus öltözetet általánosítani kell.

SZANA SÁNDOR DR.

igazgató-főorvos